

D • N

19/2 1959

Svärdet och skölden

Ni vill driva oss in i Atlantpakten genom kravet på atomvapen — detta är ett av de slagord som anhängarna av det konventionella försvaret använder i sin kamp mot ett starkt och modernt svenskt försvar. De går här, som på flera andra punkter, i sällskap med pacifister och kommunister. Det gäller att avstyra rysk irritation, förklaras det; kommunismen kompletterar argumentet genom att hota Sverige — med de ryska kärnvapnen.

Motivet bygger, i den mån det är ärligt menat, på en fullständig missuppfattning av de skäl som ligger bakom fordran på nya vapen. En del av dem som anser dessa vapen nödvändiga har varit och är motståndare till inträde i Atlantpakten. Andra har varit och är anhängare av anslutning till denna pakt. Den sistnämnda gruppen, som vi tillhör, ser i ett svenskt medlemskap i Atlantpakten en väg — den bästa och säkraste — att ge vårt land den grad av trygghet som det är möjligt att vinna i en värld av motsättningar och otrygghet. Vi skulle genom denna pakt nå garantier för hjälp vid angrepp från ryskt håll — det enda angrepp vi har orsak att frukta — och vi skulle därjämte utrustas med vapenbärare och vara försäkrade om laddningar till dessa bärare i händelse av ett angrepp. Genom anslutning till den stora västalliansen finge vi alltså en ökad utsikt att avskräcka från angrepp och därmed att bevara freden för vårt land.

Men detta innebär inte att vi verkar för atomvapen som en väg att komma in i Atlantpakten. Tvärtom framstår dessa vapen, i första rummet vapenbärarna, som en ersättning för anslutning till pakten, som ovillkorligen behövliga just därför att vi inte hör till pakten och alltså inte har det skydd som denna erbjuder. Det är en hållning så konsekvent och självfallen att var och en måste kunna begripa dess innebörd. Förmågan att avskräcka en angripare genom innehav av atomvapen är, skriver labours förre krigsminister John Strachey, "högeligen önskvärd för en medlem av en allians som Atlantpakten", men "den är en ofrånkomlig nödvändighet för en helt oberoende (alliansfri) stat". En dansk militär har nyligen talat om Atlantpaktens militära organisation som svärdet, om det danska försvaret — inklusive vapenbärare för tak-

tiska atombomber — som skölden. I Sverige hör vi inte till den organisation som besitter de avgörande stridskrafterna, svärdet. Skall vi inte ens ha tillgång till den sköld, det egna försvar som gör det möjligt för oss att bjuda motstånd, som gör det möjligt att vid angrepp eller angreppshot undgå kapitulation eller uppgivande av en stor del av vårt land?

Om ett ryskt angrepp kommer, tror väl ingen att vi skall avvisa hjälp väster ifrån och gå under med neutralismen som kapitulationsflagga. Det är givet att vi söker understöd och att vi då — om vi har vapenbärare och den utbildning som krävs för deras användning — är tacksamma att få kärnvapenladdningar till vapenbärarna. Eventuellt skulle vi alltså på denna väg kunna nå samma hjälp som vi med säkerhet skulle påräkna genom att ingå i Nato. Detta bleve kanske avgörande för fredens bevarande genom att minska risken för ett angrepp.

Utan tvivel kommer förstärkande av det svenska försvaret att orsaka rysk irritation, eller rättare sagt framkalla uttryck för rysk irritation. Detta vet vi redan genom den ryska pressen och radion, liksom genom våra hemmakommunisters i samma stil gående varningar. Inga förespråkare för det konventionella försvaret, inga pacifister kan i ursinniga angrepp mot kravet på svenska atomvapen mäta sig med makthavarna i Ryssland. Men detta beror inte på att man fruktar ett svenskt angrepp; så

illa underrättade är inte ens den ryska regimen talesmän. Deras ilska vid tanken på en svensk upprustning beror tvärtom på att de vill ha ett svagt, helst ett försvarslöst Sverige, som vid behov utan större svårigheter och kostnader kan uppslukas och infogas i den ryska militärapparaten. Deras uppträdande visar entydigare och klarare än något annat vilken försvarspolitik som ligger i Sveriges intresse.